

Schriftlezingen: *Johannes 1: 1-5; 14, 16-18; Marcus 14: 22 – 25*

Thema: *'Avondmaal, de daad bij het Woord'*

Gesprek over het thema

De aanleiding voor het thema was de vraag aan mij om deze dienst met de avondmaalsviering te leiden. Het betekende aandacht voor een bewuste viering, als gemeenschapsmaal van Silo, als bevestiging van een verzoening tussen twee prominente leden van deze gemeente. Na een gemeenschappelijke verklaring (op de jaarvergadering van dit jaar in maart) nu de daad bij het woord, via het delen van brood en wijn. Zo kom je dan vanzelf bij de betekenis van het ritueel als 'daad bij het woord'. Rituelen dus als het doen van dingen om zintuigelijk bepaald te worden bij de kern van het verhaal van Jezus, als verhaal van God. Zo hebben we in onze gemeenten de sacramenten van doop en avondmaal. Niet alleen als daad bij het woord, maar ook als woord bij de daad. Het gaat daarbij om de samenhang tussen daad en woord: 'het gebeuren' als een boodschap.

En dat brengt me dan meteen bij het Hebreeuwse begrip 'Dabar', dat zowel 'woord' als 'daad' betekent: één woord. Niet: 'eerst zeggen en dan doen', maar 'in het gebeuren' wordt het gezegd.

Er werd niets gezegd tijdens de Schepping, en tegelijk wordt er alles gezegd, via het gebeuren. *"De geest Gods zweefde over de wateren"*: het verhaal was er dus al.

In het gebeuren kun je het (betekenis)verhaal van God lezen.

Zo ging het, en zo gaat het nog steeds. Tot op vandaag gaat dat scheppingsgebeuren door... Maar, er gebeurt wel wat met het bijbehorende verhaal.

In elk gebeuren, waarbij de mens betrokken is en waarvan je het verhaal wilt lezen, zijn er twee verhalen te vinden: het verhaal van de mens en het verhaal van God.

De vraag is: hoe kunnen we het verhaal van God vinden in het gebeuren en onderscheiden van het verhaal van de mens?

Er is immers altijd de neiging om het gebeuren een plaats te geven in ons eigen verhaal, hoe moet je/kun je zoeken naar het verhaal van God.

En dan vindt ineens het gebeuren van de afgelopen week plaats, met als toppunt die foto van dat 3 jarige jongetje in de branding: Aylan Kurdi uit Korbani, Syrië, dood aangespoeld. Iedereen wordt daardoor aangesproken! Ineens gaat het niet meer om gelukszoekers als asielzoekers, maar zijn het 'vluchtelingen' geworden!

Een gebeuren waarbij vervolgens een verhaal gezocht en bedacht wordt.

Er komen een heleboel verschillende verhalen in omloop: van zieligheid, schuld, bedreiging, boosheid, enz. Maar wat is dan het verhaal van God in dit gebeuren?

Welke daad past bij welk woord, en omgekeerd...?

Daarom zitten we misschien hier ook in de kerk. Om te zoeken naar het echte verhaal en om dat doen, het te bevestigen in ons doen en laten, in de tekenen van brood en wijn.

We zullen zien....

Overdenking

“In den beginne was het Woord...”

Ik lees het als het verhaal van God bij de Schepping, betekenis gevend aan de chaos. Bij dat verhaal past de mens als beeld van God, om dat verhaal te bevestigen, zichtbaar te maken, in zijn doen en laten. En dan begint het ook met het verhaal van de mens, die voor zichzelf begint en daarbij ook het verhaal van God naar zich toe trekt.

Zo zijn er steeds **twee verhalen** te vinden:

Het verhaal van de mens, passend bij het proces van evolutie: overleven, aanpassen, macht en God voor eigen doeleinden.

Verhalen die te lezen zijn in alle gebeurtenissen, zowel buiten als binnen de Bijbel, tot vandaag toe. Begrijpelijke, logische verhalen over dood en leven. Met aandacht voor de kracht van de mens, het recht van de sterkste, het vermijden van kwetsbaarheid, maar wel ten koste van de medemens, en doodlopend...

Aan de andere kant het verhaal van God, waarin het gaat om ‘samen’, de betekenis van de ander voor jou, het tegendraadse: aandacht voor het kleine, het kwetsbare en het zwakke en de bijzondere betekenis van vergankelijkheid

Het verhaal van Liefde die zichzelf niet zoekt, die recht doet aan het er (mogen) zijn, wie je ook bent.

Dat verhaal geldt ook voor jou: je kunt altijd bij God terecht en ook altijd opnieuw beginnen!

Die twee verhalen worden steeds weer opnieuw vermengd, daar waar mensen in het nauw komen. Daar waar het eigen hachje in het geding is, zowel persoonlijk, als ook in het groot, als volk.

Gebeurtenissen kun je zo zien als bevestiging van deze verhalen, maar ook omgekeerd de verhalen als bevestiging van deze gebeurtenissen. Om te proberen alles kloppend te krijgen. Steeds weer opnieuw kom je in de Bijbel dan persoonlijke gebeurtenissen, verhalen, profeten, ja zelfs ballingschap tegen, waarin het woord van God gehoord wordt. Het gaat dan even goed, en daarna sneeuwt het weer onder. Het wordt maar niet eenduidig duidelijk!

En dan komt het verhaal van Jezus.

Het woord, dat vlees/mens geworden is. Mens, vol van genade, goedheid en waarheid. Als bevestiging van de het verhaal van de Schepping, zoals die bedoeld was. Gods daad bij zijn (Scheppings)woord, zintuigelijk in ons midden: te zien en te horen, je kunt er niet meer omheen!

En dan komt dit verhaal erbij, bij dat gebeuren van Jezus: Het verhaal van het laatste avondmaal. Een verhaal als sleutel voor het verhaal van God

Om te onderscheiden waar het op aan komt, om de verhalen van de mensen te ontmaskeren, het verhaal van Liefde die zichzelf niet zoekt.

“Neemt, eet”: dit verhaal van bevrijding van vroeger (Egypte) kan steeds weer opnieuw ervaren en bevestigd worden, juist daar waar de brokken zichtbaar worden.

Brokken als logisch gevolg van oprechtheid, die jij nastreeft.

Brokken als logisch gevolg van het doorzetten van het gevecht voor je eigen hachje en je eigen eer en principes.

Brokken van jezelf, maar ook van de ander, brokken van je eigen verhaal.

Jezus laat zichzelf zien in een verhaal, dat leidt tot de ontmoeting tussen mens en God.

De boodschap is: *‘Neem dat verhaal mee als richting voor jouw leven!’* Als Bevestiging, als aanwijzing in en voor de dingen die gebeuren, dingen ook die jij laat gebeuren!

Pas het toe op wat je meemaakt, op wat je aan het doen bent!

Deel het verhaal, het gebeuren met elkaar. Je zult zien, dat het overstijgend is.

Het verhaal van Liefde.

Geen bedekkende liefde, als een deken: brokken en pijn komen aan het licht! Ze mogen er zijn, maar ze hebben niet het laatste woord!

Je mag erop staan. Je mag weer opstaan! Zoals het joodse verhaal en het ritueel bij het huwelijk:

Bruid en bruidegom drinken wijn uit een glas, gooien het stuk op de grond en gaan er op staan. De betekenis: er zal geen feest gevierd worden zonder dat je denkt aan de verwoesting van Jeruzalem en de tempel, maar je mag en kunt op de brokken staan. Het leven kan erop gebouwd worden!

Dat verhaal mag je vieren en bevestigen in de gemeente en in je leven.

Elkaar brood en wijn overhandigen, als daad bij het woord, en als woord bij de daad.

Zo kunnen en mogen we ook kijken naar elkaar: je hebt elkaar niet uitgekozen, maar je hebt wel ontdekt en uitgesproken, dat je leeft uit dezelfde bron, en dat je op weg wilt met dezelfde God. En dat je daarom niet zonder elkaar kunt.

“Ja” zeggen tegen elkaar is niet hetzelfde als de ander gelijk geven of doen wat de ander zegt. Het is de ander in zijn/haar waarde laten.

‘Jezus volgen’ is niet hetzelfde als klakkeloos, of krampachtig proberen hetzelfde te doen.

Het is op pad gaan met je zelf, in zijn spoor... op zoek naar de ander die op jouw pad komt.

Zo leren we kijken naar het geburen, om zo ook ons te oefenen in het verhaal van God.

Op zoek naar de bevestiging van het verhaal van God, waarin we zelf een plaats mogen hebben.

Amen